

Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1937 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt reglering av tillverkningen och avsättningen av potatismjöl.

I en den 26 februari 1937 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 181, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1:o) antaga följande

Förslag

till

förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 26 juni 1933 (nr 389) om tillverkning av potatismjöl.

Härigenom förordnas, att förordningen den 26 juni 1933 om tillverkning av potatismjöl, vilken förordning gäller till och med den 30 september 1937, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 september 1940.

2:o) godkänna en i § 10 av avtal den 16 september 1936 mellan statens potatismjölnämnd och Sveriges stärkelseproducenters förening u. p. a. av nämnden gjord utfästelse.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hänvisa till det vid propositionen hänvisade statsrådsprotokollet.

Till främjande av avsättningen av potatis hava vissa statliga ingripanden skett under senare år. Genom förordning den 26 juni 1933 (nr 389) har sålunda *tillverkningen och avsättningen av potatismjöl* blivit föremål för en fullständig statlig reglering. Enligt sagda författning, vilken trätt i kraft den 1 september 1933 och efter förlängning genom beslut vid 1935 års riksdag (prop. nr 227; skr. nr 265) gäller till och med den 30 september 1937, må tillverkning av potatisstärkelse (potatismjöl) annorledes än till förbrukning i eget hushåll icke äga rum utan tillstånd av Kungl. Maj:t eller den, åt vilken

rätten att meddela sådant tillstånd av Kungl. Maj:t överlåtes. Närmare föreskrifter angående de villkor, under vilka tillstånd må åtnjutas, meddelas av Kungl. Maj:t ävensom, enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande och i samband med tillståndets lämnande, av den, åt vilken rätten att lämna tillstånd må hava överlåtit. Tillsyn över efterlevnaden av denna förordning utövas av en utav Kungl. Maj:t därtill förordnad nämnd, statens potatismjölsnämnd.

I kungörelse den 15 augusti 1933 (nr 514) har Kungl. Maj:t utfärdat tillämpningsföreskrifter till nyssnämnda förordning.

Efter framställning av statens potatismjölsnämnd har Kungl. Maj:t den 2 oktober 1936 godkänt ett mellan nämnden och Sveriges stärkelseproducenters förening u. p. a. *den 16 september 1936 upprättat avtal, avseende inköp och försäljning av potatisstärkelse under innevarande tillverkningsår*. Den 13 november 1936 och den 16 februari 1937 har Kungl. Maj:t godkänt vissa av nämnden föreslagna ändringar i förevarande avtal. Avtalet, som godkänts av Kungl. Maj:t under förbehåll, bland annat, att i 10 § av nämnden gjord utfästelse vinner riksdagens godkännande, innebär, att föreningen inköper den mängd potatisstärkelse, som framställes enligt meddelade tillverkningslicenser å sammanlagt högst 200,000 deciton, med undantag för vad som erfordras till husbehov för tillverkare och dennes leverantörer.

Enligt 10 § åtager sig potatismjölsnämnden under förutsättning av statsmakternas godkännande att vidtaga eller föranstalta om åtgärder från statens sida, vilka bereda föreningen möjlighet att erhålla minst 29 kronor per deciton för den 1 oktober 1937 inneliggande lager av potatisstärkelse, dock med avdrag av 15,000 deciton. Dessutom åtager sig nämnden under angivna förutsättning och om avtalet icke skulle förnyas att vidtaga eller föranstalta om åtgärder från statens sida, vilka bereda föreningen möjlighet att erhålla ersättning för ränte- och lagringskostnader enligt i avtalet angivna grunder i avseende å inneliggande lager av potatisstärkelse, utom 15,000 deciton, under tre månader, räknat från och med den 1 oktober 1937.

Jämlikt närmast föregående, *den 30 september 1935 mellan nämnden och föreningen upprättade avtal* utgjorde mängden potatisstärkelse högst 170,000 deciton och det garanterade minimipriset 28 kronor per deciton.

I skrivelse den 15 december 1936 har *statens potatismjölsnämnd* hemställt, att förenämnda förordning den 26 juni 1933 (nr 389) måtte erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 september 1939 eller den 30 september 1940 samt att åt nämnden skulle uppdragas att tillsvidare under den blivande regleringsperioden handhava verksamheten i enligt med för närvarande gällande bestämmelser.

Departementschefen har i ärendet anført bland annat följande.

»Då jag i likhet med statens potatismjölsnämnd finner fortsatta reglerande åtgärder beträffande tillverkningen och försäljningen av potatismjöl vara erforderliga tillstyrker jag, att förslag om förlängning av giltighetstiden för förordningen i ämnet (nr 389/1933) avlåtes till riksdagen. Jag vill härvid förorda att regleringen i sin nuvarande form bibehålles till och med den 30 september 1940.

I samband med att bestämmelserna i nyssnämnda förordning förlängas synas jämväl de genom förordningen den 2 mars 1934 (nr 34) införda tilläggstillarna å druv- och stärkelsesocker samt stärkelsesirap ävensom å dextrin och stärkelseklister med mera böra erhålla förlängd giltighet till och med den 30 september 1940. Förslag om inhämtande av erforderligt bemyndigande för Kungl. Maj:t i sådant hänseende torde senare i dag komma att framläggas av chefen för handelsdepartementet.

Vid godkännandet av avtalet mellan statens potatismjölsnämnd och Sveriges stärkelseproducenters förening u. p. a. har Kungl. Maj:t förklarat sig vilja till riksdagen avlåta framställning om godkännande av den i avtalets § 10 av potatismjölsnämnden gjorda utfästelsen. Denna framställning torde nu böra göras.

Förslag till de bestämmelser, som i övrigt äro erforderliga ur prisreglerande synpunkt, torde jag framdeles få anmäla för Kungl. Maj:t.

I anslutning till vad i det föregående anförts, har inom jordbruksdepartementet utarbetats förslag till *förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 26 juni 1933 (nr 389) om tillverkning av potatismjöl.*

Utskottet delar statens potatismjölsnämnds och departementschefens uppfattning, att fortsatta reglerande åtgärder beträffande tillverkningen och försäljningen av potatismjöl äro erforderliga. Det framlagda förslaget, att regleringen i sin nuvarande form bibehålles till och med den 30 september 1940, tillstyrkes alltså av utskottet.

Utskottet.

Ej heller har utskottet något att erinra i anledning av den gjorda framställningen om godkännande av den i § 10 uti avtalet den 16 september 1936 mellan statens potatismjölsnämnd och Sveriges stärkelseproducenters förening u. p. a. av potatismjölsnämnden gjorda utfästelsen.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 16 mars 1937.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Carl Eriksson, Granath, Gabrielsson, Alfred Andersson, Jacob Hansson, Hakon Sylvan* och *Gottfrid Karlsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Uddenberg, Hedlund* i Häste, *Olsson* i Rödningsberg, *Gustafson* i Vimmerby, *Andersson* i Löbbo, *Carlström* och *Gustafson* i Kasenberg.